

**Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e
Innovación Educativa**
REDE DE CONSERVATORIOS DE MÚSICA E DANZA DE GALICIA

MD85PRO01

Programación

Repentización e Acompañamento

Acordeón

Modelo. Programación. MD85PRO01. 01/09/2017. 1

Índice

1.	Introdución.....	3
2.	Metodoloxía.....	5
3.	Atención á diversidade.....	7
4.	Temas transversais.....	11
	4.1 Educación en valores.....	12
	4.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC´s).....	13
5.	Actividades culturais e de promoción das ensinanzas.....	13
6.	Secuenciación do curso.....	14
	6.1 Curso: 4º G.P.....	14
	6.2 Curso: 5º G.P.....	24
	6.3 Curso: 6º G.P.....	34
7.	Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica.....	45
8.	Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento.....	47
9.	ANEXOS.....	48
	9.1 Probas de acceso a outros cursos.....	48

1. Introducción

A práctica musical que se realiza baixo o nome de acompañamento se caracteriza pola necesidade de relacionar capacidades, coñecementos e destrezas que, por si mesmas, constitúen ámbitos do saber propios.

O sentido e valor educativo de esta disciplina deriva da conveniencia de globalizar os diversos compoñentes que a integran (improvisación, lectura á vista, realización de cifrados, transposición, etc.) por ser comúns, todos eles, á función de acompañar, sen esquecer por iso, a experiencia que aporta cada un de ditos compoñentes por se mesmo. Ambos aspectos, o funcional e o formativo, son indisolubles e complementarios.

Polo tanto, nos contidos básicos desta disciplina se lle debe conceder un lugar prioritario aos procedementos ou modos de saber facer, que aínda que resultan de natureza diversa, se articulan en torno a tres eixes principais: unha certa destreza na técnica de execución, ou, o que ven a ser o mesmo, un certo grao de desenvolvemento dos mecanismos reflectidos que a determina, adquirida mediante a práctica diaria ao longo dos anos iniciais da educación instrumental e que a repertización e o acompañamento veñen a potenciar; plena comprensión dos coñecementos harmónicos previamente adquiridos e a capacidade creativa para desenvolveselos e aplicalos en situacións diversas.

Posto que o obxectivo principal desta disciplina consiste nun proceso práctico de consolidación do pensamento harmónico e da capacidade de realización en tempo real, o conxunto de coñecementos que a integran debe estar relacionado a través dun enfoque pedagóxico común, aínda que na práctica deba ser dividido en diversos bloques.

Inclúense dentro dos bloques de contidos os seguintes campo de coñecementos:

* Estudo da improvisación como elemento de formación que capacite, a través da práctica de fórmulas específicas, para elaborar acompañamentos a melodías, así como para construír pequenas pezas musicais que permitan, por medio de ambos procedementos, obter un primeiro contacto coa improvisación propiamente dita; dito estudio en profundidade poderase abordar dentro do grao superior.

* Práctica da repentización como procedemento imprescindible para desenvolver automatismos que permitan ao instrumentista a realización instantánea do texto musical, asimilando ao propio tempo e de forma inmediata as súas características en canto á época e estilo ao que pertenza. Polo tanto, non se trata soamente de incrementar a capacidade de automatismo e velocidade na lectura do texto, senón de comprender o sentido dos seus elementos esenciais e interpretalos no instrumentos a medida que se le a obra. Por isto, a repentización está estreitamente relacionada coa análise, o que, á súa vez, depende de toda unha serie de coñecementos teórico -prácticos previamente adquiridos.

* Destreza na transposición como mecanismo que permite adecuar a tonalidade á tesitura do solista -fundamentalmente na música vocal-, facilita a lectura de partituras de orquestra e, ademais do seu valor funcional, posúe un alto valor formativo que procede, por unha parte, do dominio dos procedementos tradicionais (cambio de claves e armadura, cálculo do número de diferenzas) y, por outra parte, do enfoque sintético que aporta a lectura harmónica, grazas á cal a estrutura interna dun fragmento musical pode ser interpretada en calquera tonalidade.

* Realización de cifrados (baixos cifrados, cifrado americano, cifrado funcional), como práctica de acompañamento a unha melodía. Esta práctica permite relacionar de forma inmediata os coñecementos harmónicos coa súa aplicación instrumental e, por exixir un certo grado de creatividade, supón ademais, como se dixo anteriormente, un contacto preliminar á improvisación.

Os contidos da repentización e acompañamento no grao profesional foron establecidos non só polo seu valor de preparación para coñecementos que poidan adquirirse en cursos posteriores dentro dunha elección propia de especialización profesional, senón tamén polo valor intrínseco que representan na formación dun instrumentista. Por esta última razón, mantéñense dentro do marco de coñecementos considerados indispensables para satisfacer as necesidades habituais do instrumento.

2. Metodoloxía

A selección dos principios metodolóxicos e didácticos son esenciais, xa que marcarán o camiño a seguir na actuación do profesor no proceso didáctico:

- **Partir do nivel do alumnado.**

Consideración das capacidades e características do alumnado.

- **Identificación dos esquemas de coñecemento que posúa o alumando para a actuación consecuenta, adaptando así os seus procesos cognitivos ó proceso didáctico.**

Este principio atópase intimamente ligado ó anterior: o coñecemento das capacidades do alumnado e a investigación sobre os conceptos e representacións que construíu, constitúe a base do traballo educativo orientado a promover o desenvolvemento das súas capacidades.

Implica tomar en consideración o feito de que se a información que pensamos transmitir é demasiado sinxela, o problema resólvese, non chega a constituír un novo aprendizaxe, e, se a información é excesivamente complexa e non chega a conectar cos esquemas previos, o alumno/a se bloquearía e tampouco construíría un novo aprendizaxe.

Polo tanto, hai que asegurar a construción de aprendizaxes significativos: aqueles que chegan a establecer vínculos substantivos entre os novos contidos que se deben aprender e os que xa se encontran na estrutura cognitiva do alumnado.

● **Promover a actividade do alumnado**

O aprendizaxe significativo require actividade mental por parte do suxeito que aprende. Consegui-lo este propósito, esixirá que o alumno/a atópese motivado fronte as tarefas que debe emprender. Poderase utilizar estímulos variados para conseguilo: emocionais (apoio), intelectuais (permitíndolle elixir entre actividades diferentes cos mesmos contidos) e sociais (clases colectivas).

● **Contribuír ó desenvolvemento da capacidade autoaprendizaxe.**

O mellor legado do que se pode aportar ó alumnado é a dotación de mecanismos e estratexias necesarias para que nun futuro poida ter a capacidade de seguir aprendendo sen a figura do profesor.

● **Crear un clima de aceptación mutua e cooperación**

Será necesario impulsar as relacións entre iguais proporcionando ós alumnos/as:

- o Confrontación de diferentes puntos de vista.
- o A coordinación dos intereses.
- o Toma colectiva de decisións.
- o A axuda mutua e a superación de conflitos mediante o diálogo.

3. Atención á diversidade

Este apartado coa nova lei, (**Arts. 71-79** de la L.O.E.), divídese en tres grupos:

- Ø Alumnado de incorporación tardía ó Sistema Educativo Español.
- Ø Alumnado con Altas Capacidades Intelectuais.
- Ø Alumnado con Necesidades Educativas Especiais.

ALUMNADO ESTRANXEIRO

Os dous problemas máis destacados do tratamento do alumnado estranxeiro veñen dados pola comprensión do idioma e polas tradicións propias da súa cultura. En ocasións, o rexeitamento deste tipo de alumnado a certas actividades ven dado polas costumes da súa cultura (ou pola diferenza cos plans de estudo, nalgunhas zonas exclusivamente ligadas á práctica instrumental). O principio de integración pasa por coidar as actividades formuladas, intentando aproveitar os seus coñecementos sobre determinados aspectos do currículo (por exemplo os referidos a determinados elementos do ritmo, escalas ou sonoridades concretas, compositores do seu país...). No que se refire á comprensión do idioma, e dado o carácter

procedimental deste tipo de ensinanzas, non supón un gran obstáculo. En todos os casos procurárase que o alumnado inmigrante participe cos seus compañeiros e compañeiras nas actividades propostas, de forma que a súa integración véxase favorecida.

SUPERDOTACIÓN INTELECTUAL

Defínese ao individuo superdotado como aquel que posúe aptitudes excepcionais e polo tanto, capaz de obter un rendemento superior á media. O Real Decreto 943/2003, polo que se regulan as condicións para flexibilizar a duración dos diversos niveis e etapas do sistema educativo para os alumnos superdotados intelctualmente, trata no seu artigo 9 sobre os criterios xerais para flexibilizar a duración dos diversos graos, ciclos e niveles para os alumnos superdotados intelctualmente, nas ensinanzas de réxime especial. Dita flexibilización consistirá na súa incorporación a un curso superior ao que lle corresponda pola súa idade, sempre que a redución destes períodos non supere a metade do tempo establecido con carácter xeral. Non obstante, e ante casos excepcionais, as Administracións educativas poderán adoptar medidas de flexibilización sen tal limitación; naturalmente, esta flexibilización incorporará medidas e programas de atención específica para dito alumnado.

Hai que distinguir entre a superdotación intelctual e o talento. Un suxeito ten talento cando demostra aptitudes excepcionais para unha faceta artística ou cognoscitiva. Polo tanto, xunto ás necesidades educativas dos superdotados, debemos engadir as de aqueles individuos do grupo que teñan talento musical, no sentido de aceleración descrito no *R.D.*

943/2003, ou ben elaborando actividades de ampliación (é dicir, de maior dificultade que as previstas para o seu curso), de xeito que poda render segundo as súas propias capacidades.

ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

A atención á diversidade chega ao seu máximo expoñente ao tratar ao alumnado con necesidades educativas especiais. Este tipo de discentes son persoas que presentan algún tipo de discapacidade, polo que poden precisar unha adaptación dos recursos materiais, ou unha adecuación dos elementos do currículo (reformulación dos obxectivos, coa conseguinte adaptación dos contidos e dos criterios de avaliación).

É evidente que a aptitude do individuo non está en relación coa discapacidade que sufra, xa que como facultade humana, a música provoca na persoa unha resposta gratificante, debida á sensibilidade. Pero ademais, no alumnado discapacitado, a música pode ter outros importantes significados, xa que pode paliar esa discapacidade, axudando no proceso de integración, comunicación, estimulación, ou sobre a maneira de asumir o seu problema.

Dadas as características de estas ensinanzas, non se considera na P.D. a existencia de alumnado con discapacidade intelectual, aínda que si con discapacidade física, pero se se dera ese caso tomaríanse as medidas oportunas para solventar ou adaptarse a ese problema, dependendo da discapacidade intelectual.

MEDIDAS A REALIZAR

As medidas presentadas a continuación están divididas en dous grupos: por unha parte, as que dependen exclusivamente do profesor, e por outra, as que esixen a aprobación da Administración Educativa:

Como profesor, atenderei á diversidade:

- Establecendo secuencias de contidos que aseguren os aprendizaxes básicos para todos e coñecementos de maior complexidade para algúns.
- Propoñendo obras con varios niveis de dificultade.
- Ofertando diferentes tempos a hora de cumprir un programa, en función dos distintos alumnos e alumnas.
- Propoñendo actividades abertas onde o alumnado poida conseguir algunha meta máis ou menos complexa dependendo da súas capacidade.
- Utilizando recursos e materiais diferentes, audiovisuais, manipulables, que contemplan os distintos estilos de aprendizaxe.
- Incluindo actividades de reforzo para o que non segue o ritmo dos demais.
- Preparando actividades e obras de ampliación e/ou profundización para o alumno/a cun ritmo ou capacidade maior de aprendizaxe.
- Aplicando os criterios de avaliación con diferentes exixencias de logro.
- O **Plan de Acción Titorial**: permite un coñecemento máis profundo do alumnado para atopar a vía a seguir máis adecuada a cada un deles/as.

- O reforzo educativo, ou unha adaptación do currículo, que non afecta a aspectos substantivos, senón a aspectos que son competencia do profesorado como a organización e secuenciación dos contidos, a diversidade metodolóxica, a diversificación de recursos didácticos, e formas concretas de avaliación.

Medidas que necesitan a aprobación da Administración:

- Adaptación curricular individualizada (**ACI**).
- Programas de ciclo apartado (medida de carácter extraordinario).

4. Temas transversais

A educación non ten como finalidade única a adquisición de coñecementos, senón que, ante todo, trata de **formar persoas**. Apóstase pola formación de alumnos/as preparados para desenvolverse como cidadáns membros dunha sociedade democrática, e que estean capacitados para asumir as responsabilidades que lles correspondan, para ser libres e autónomos, comprometidos na defensa da xustiza e ser solidarios.

A tarefa de formar cidadáns compete ao sistema educativo, e por tanto ao profesorado.

De ahí o tratamento dos temas transversais e a educación en valores.

Os elementos transversais que se traballarán son:

- **A comprensión lectora, expresión oral e escrita:** o alumnado traballará con textos referidos ao instrumento, xa sexa referido á historia do acordeón, como aos compositores e obras que se interpretarán, de xeito que favorecerá eses aspectos.
- **Comunicación audiovisual e TIC's:** está reflectido no apartado 6.2.

- **Educación cívica e constitucional:** O estudo dun instrumento contribúe a desenvolver actitudes como o respecto, a solidaridade, o silencio, entre outras.

4.1 Educación en valores

A educación en valores traballará os seguintes aspectos:

- Educación para a **Paz**, a **xustiza**, a **liberdade**, prevención do **terrorismo**, **racismo** e **xenofobia**: A educación musical favorece o desenvolvemento da sensibilidade que facilita as relacións humanas e por tanto, facilita as relacións entre os distintos pobos. Ademais o coñecemento doutras culturas a través da música, favorece o respecto das mesmas.
- Educación en **Desenvolvemento Sostible** e **Medio Ambiente**: A música como medio de expresión artística, interactúa co coñecemento da natureza, baseándoo no seu respecto.
- Educación para a **Igualdade** de Oportunidades de **ambos sexos** e prevención da **violencia de xénero**: A participación nas actividades da aula favorece a integración e a igualdade así como o respecto entre todos ao manifestarse artisticamente.
- Educación para a **Saúde**: O corpo hai que entendelo como algo que hai que coidar e respectar. No estudo do instrumento faise fincapé nunha posición corporal así como do fortalecemento dos músculos en canto se trata dunha actividade física. Ademais edúcase a voz, o oído e incluso o control da respiración. Tamén trabállase na relaxación.

- Educación do **Consumidor**: conséguese o desenvolvemento da capacidade crítica ante as producións musicais, fronte a publicidade das multinacionais do disco e o ter un criterio propio para valorar a música e discernir entre as ofertas de concertos e discos.
- Educación **Vial**: a educación psicomotriz serve para saber situarse no espazo e no tempo; a conciencia sobre a contaminación acústica axuda, por exemplo, a evitar ruidos innecesarios no tráfico.

4.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC 's)

O Internet é unha elevada fonte de información: vídeos musicais de distintos intérpretes que existen na actualidade de acordeón, información sobre o instrumento, etc., feito que enriquece ó alumnado en todos os aspectos.

Ademais empregárase software de música como Muscore para os arranxos que realizo ás veces das obras.

Faranse sesións de gravacións das audicións ou dalgunha clase con fins educativos, e empregáranse editores de audio e vídeo.

5. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

Actividades válidas que poderíanse realizar nesta etapa:

- ✚ Participación en concertos: como solista ou como membro dun grupo.
- ✚ Asistencia a cursiños pedagóxicos.
- ✚ Audicións na aula.

- ✚ Asistencia a concertos no propio centro ou fora del.
- ✚ Asistencia a exposicións, conferencias,..., relacionadas coa música.

6. Secuenciación do curso

6.1 Curso: 4º G.P.

6.1.1 Obxectivos

- Ler á vista partituras tanto de solista como de acompañante, nun nivel equivalente a 1º curso de instrumento de Grao Elemental.
- Analizar obras de características similares ó punto anterior.
- Transportar a distancia de semitón cromático e 2ª M e m ascendente e descendente.
- Acompañar á vista pezas de características similares ás anteriores.
- Realizar baixos con acordes triadas en Estado Fundamental e 1ª inversión.
- Realizar as cadencias auténtica, plagal, semicadencia e rota.
- Improvisar fragmentos con estruturas harmónicas básicas en Estado Fundamental atendendo ao patrón funcional T-SD-D-T, con estruturas de “pregunta-resposta”.

6.1.2 Contidos

REPENTIZACIÓN

- (*) Lectura á vista de partituras tanto de solista como de acompañante, nun nivel equivalente a 1º curso de instrumento de Grao Elemental, abarcando diferentes estilos, texturas (harmónica, contrapuntística, etc.), formas, incluso reducións de

partituras vocais e instrumentais de escasa dificultade nas claves propias do acordeón.

- (*) Análise melódico-harmónico-rítmico, así como formal, de obras de similares características ás do punto anterior.
- Memorización da estrutura harmónica de fragmentos de similares características ás do punto anterior.
- Lectura de fragmentos a dúas voces en combinacións de claves.

TRANSPOSICIÓN

- Técnica tradicional do transporte: semitón cromático e 2ª M e m ascendente e descendente.
- Transporte harmónico a todas as tonalidades de fragmentos que conteñan a sucesión T-SD-D-T.
- Acompañamento á vista de pezas para transportar, atendendo aos puntos anteriores.

CIFRADO

- (*) Realización de baixos que inclúan acordes triadas en Estado Fundamental e 1ª inversión.
- (*) Acompañamento á vista de pezas con baixo cifrado atendendo ó punto anterior.
- Introducción ao cifrado americano. Acordes triadas e de 7ª de dominante.

IMPROVISACIÓN

- Realización de cadencias auténtica, plagal, semicadencia e rota.
- (*) Improvisación de fragmentos curtos de procesos cadenciais e estruturas harmónicas básicas en Estado Fundamental atendendo ao patrón funcional T-SD-D-T,

ao que despois engadiranse fórmulas rítmicas simples en distintos compases ou unha melodía composta das notas que integran os acordes.

- Improvisación, tendo en conta o anterior, de fragmentos de 4 e 8 compases e estruturas de “pregunta-resposta”.

6.1.3 Avaliación

Criterios de avaliación

REPENTIZACIÓN

- Repentizar con soltura unha partitura dun nivel de dificultade de 1º de acordeón de Grao Elemental como solista ou acompañante.
- Chegar a través do análise á estrutura harmónica interna dunha partitura sinxela para acordeón.
- Ler harmonicamente de forma correcta un fragmento corto para acordeón, previo análise da súa estrutura harmónica. Para chegar a esta lectura harmónica, o alumnado deberá aprender a eliminar na partitura todo aquilo que non sexa esencial dende o punto de vista desas estruturas.
- Ler de forma correcta e con soltura fragmentos a 2 voces en combinacións de claves.

TRANSPOSICIÓN

- Transportar correctamente e con soltura empregando a técnica tradicional e por transposición harmónica de pezas propias do acordeón.

CIFRADOS

- Realizar correctamente unha estrutura de 4 ou 8 compases, semicadencial, de cadencia auténtica, de cadencia plagal ou rota, empregando acordes triadas en Estado Fundamental e 1ª inversión.
- Realizar correctamente baixos cifrados de tipo harmónico, barroco ou americano dunha dificultade elemental, incluíndo acordes triadas en Estado Fundamental e 1ª inversión.
- Acompañar con soltura pezas con baixo cifrado.

IMPROVISACIÓN

- Improvisar con soltura a partir de estruturas harmónicas de 4 ou 8 compases, formadas polas tres funcións principais (SD, D, T) utilizando diferentes formulacións rítmicas.
- Superpoñer correctamente a unha estrutura harmónica de 4 ou 8 compases dunha estrutura melódica de acordo cos principios xerais de pregunta- resposta.
- Realizar, cun ritmo básico, dos acordes sinalados na partitura dunha canción de música lixeira, na que so aparezan a melodía e ol cifrado americano.
- Realizar acompañamentos improvisados a melodías de distinto estilo, empregando acordes sobre os graos principais SD-D-T.

Mínimos esixibles

Os contidos marcados con (*) no apartado 6.1.2., son considerados os contidos mínimos para superar o curso.

Procedementos e ferramentas de avaliación

A avaliación non é un criterio externo ó proceso educativo-formativo, senón un compoñente máis do mesmo. Pode entenderse coma un mecanismo de autoregulación do propio proceso, a través do cal:

- O alumnado recoñece os seus avances e descubre erros.
- O profesorado descubre os erros posibles dentro da súa programación de aula.

Posto que é un proceso complexo, necesítase un sistema de categorías. Así se fala de *avaliación de diagnóstico ou inicial, avaliación continua ou de progreso e avaliación de aproveitamento e de certificación de nivel*.

A **avaliación de diagnóstico ou inicial** debe permitir ó profesor coñecer a situación da que parte o alumnado, os seus coñecementos previos.

Esta avaliación inicial deberá ser realizada ó comezo de cada curso académico, dun modo exhaustivo, para saber o punto de partida, e ó inicio de cada Unidade Didáctica, para saber a asimilación do dado ata o momento.

A **avaliación continua ou de progreso**, acompañará a todo o proceso de aprendizaxe. Para levala a cabo pódense usar moitos procedementos: dende os máis clásicos exames periódicos, ata a observación da actitude de cada alumno e alumna.

Finalmente a **avaliación de aproveitamento e de certificación de nivel**, debe permitir avaliar en que medida conseguíronse os obxectivos propostos por parte do alumnado, e debe permitir a reflexión sobre a adecuación dos métodos de obtención dos obxectivos, ou sobre a pertinencia dos obxectivos mesmos.

A avaliación final debe levarse a cabo ó finalizar unha determinada fase de aprendizaxe:

Unidade didáctica, bloque temático, nivel, etc.

Polo tanto, a avaliación reflectirase da seguinte maneira:

- **Traballo persoal diario:** motivación, interese, participación na clase, concentración, tendencia predominante,...
- **Traballos en grupo:** Traballo en cooperación cos demais: acepta e ofrece apoio; respecto cara as ideas dos demais,...
- **Actitudes cara a materia:** Curiosidade e creatividade; constancia e flexibilidade; reflexión sobre a súas ideas e actuacións, revisando, analizando e explicando.
- **Probas prácticas:** realización de todos os exercicios que traballan os contidos mínimos esixibles, demostrando a súa asimilación.

Os informes de cualificación faranse trimestralmente e resultan do conxunto dos apartados.

Criterios de cualificación

Criterios de cualificación

Os criterios de cualificación para a materia de repentización e acompañamento é o que segue:

A proba para valorar esta materia consistirá en 4 partes:

- ◆ Unha proba de lectura á vista do nivel apropiado.
- ◆ Unha proba de baixo cifrado do nivel adecuado.
- ◆ Unha proba de improvisación nos graos traballados.
- ◆ Unha análise harmónica dunha partitura adecuada ao nivel.

VALORACIÓN DA PROBA

A cualificación será:

- ◆ Lectura á vista: 30%
- ◆ Baixo cifrado: 30%
- ◆ Improvisación: 20%
- ◆ Análise harmónica dunha partitura: 20%

En cada un dos apartados será necesario obter un mínimo de 5 en cada proba.

A cualificación global da proba será unha puntuación de 1 a 10, e aplícanse os criterios de avaliación propios deste curso.

A calibración

Realizarase, ao menos, una proba anual de **calibración**, onde o profesorado da especialidade acordará previamente o funcionamento da proba, e será comunicado ao alumnado, coa antelación suficiente.

Segundo o artigo 2º das Ordes do 8 de febreiro de 2008 e do 11 de febreiro de 2008 polas que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música e danza, e nos puntos 1.5 e 1.6. da Circular 21/2008 e o proceso PR76CAL (Homoxeneización e calibración), os departamentos determinarán o tipo e partes da ou das probas, así como os valores de referencia asignados as mesmas.

Listaxe de cotexo

- Le á vista partituras tanto de solista como de acompañante, nun nivel equivalente a 1º curso de instrumento de Grao Elemental, abarcando diferentes estilos, texturas (harmónica, contrapuntística, etc.), formas, incluso reducións de partituras vocais e instrumentais de escasa dificultade nas claves propias do acordeón.
- Fai análises melódico-harmónico-rítmico, así como formais, de obras de similares características ás do punto anterior.
- Realiza baixos que inclúen acordes triadas en Estado Fundamental e 1ª inversión.
- Fai acompañamentos á vista de pezas con baixo cifrado
- Improvisa fragmentos curtos con procesos cadenciais e estruturas harmónicas básicas en Estado Fundamental atendendo ao patrón funcional T-SD-D-T, con fórmulas rítmicas simples en distintos compases.

[Criterios para a concesión de ampliación de matrícula](#)

Os criterios a seguir para a concesión da ampliación de matrícula son os seguintes:

- O alumno/a deberá alcanzar todos os obxectivos do curso antes de finalizar o trimestre. Valorarase o trimestre no que se pretenda realizar a ampliación, tendo en conta o tempo que lle resta para conseguir acadar os obxectivos do seguinte curso.
- Consenso cos restantes profesores que lle imparten as demais materias do curso ao alumno/a que quere ampliar.

6.1.4 Medidas de recuperación

Estas medidas están destinados a aqueles alumnos/as que non alcancen os obxectivos mínimos coas técnicas e instrumentos ordinarios de avaliación previstos na presente programación.

Coa nova lei, LOE, establécese que o alumnado que obteña a avaliación negativa no mes de xuño, poderá presentarse á proba extraordinaria durante os cinco primeiros días hábiles de setembro. O profesor seleccionará o material de traballo do alumno/a para realizar no verán de acordo aos contidos da proba, e en función das carencias detectadas.

Procedementos de recuperación ordinarios

Debido as características do estudo instrumental, estas actividades de recuperación non son viables ó longo do curso por tratarse dun traballo continuado.

Probas extraordinarias de setembro

Contidos da proba

Consistirá na realización de 4 exercicios teórico-prácticos:

- ◆ Unha proba de lectura á vista do nivel apropiado.
- ◆ Unha proba de baixo cifrado do nivel adecuado.
- ◆ Unha proba de improvisación nos graos traballados.
- ◆ Unha análise harmónica dunha partitura adecuada ao nivel.

Valoración da proba

A cualificación global da proba será unha puntuación de 1 a 10, e aplícanse os criterios de avaliación propios deste curso, así como o cadro de ponderación que aparece no apartado 6.1.3.

6.1.5 Recursos didácticos

- Pizarra: é un instrumento indispensable á hora de dar calquera explicación.
- Libros e partituras:: a maioría deles atópanse na Biblioteca do centro, de acceso tanto para o alumnado como para o profesor.
- Outro material escrito.
 - Ø Fotocopias de partituras, exercicios... elaborados polo profesor.
 - Ø Papel pautado.
- Material manipulable.
 - Ø Instrumentos:
 - Acordeóns:
 - o Os propios do alumnado
 - o Do centro:
 - v Borsini 42B Modelo convertor de botóns
 - v Pigini Modelo convertor de botóns
 - v Excelsior Modelo convertor 41 teclas.
 - Piano
- Ø Atrís.

- Materiais audiovisuais:

Ø Vídeos e DVDs. CD, cadea musical.

Ø Ordenador.

6.2 Curso: 5º G.P.

6.2.1 Obxectivos

- Ler á vista partituras tanto de solista como de acompañante, nun nivel equivalente a 2º curso do instrumento de Grao Elemental.
- Analizar obras de características similares ó punto anterior.
- Transportar a distancia de 3ª M e m, ascendente e descendente.
- Acompañar á vista pezas de características similares ás anteriores.
- Ler partituras con instrumentos transpositores en Si b a 2 e máis pentagramas.
- Realizar baixos que inclúan acordes triadas en 2ª inversión e acordes de 7ª (de dominante, diminuída e de sensible) en Estado Fundamental e inversións, con modulación diatónica e cromática a tons veciños.
- Acompañar á vista pezas con baixo cifrado atendendo ao punto anterior.
- Realizar o acompañamento dunha melodía con ritmo básico, a partir dun cifrado americano.
- Improvisar procesos cadenciais de mediana extensión e estruturas harmónicas básicas en Estado Fundamental e inversións atendendo ao patrón funcional T-SD-D-T, engadindo posteriormente fórmulas rítmicas simples en distintos compases

introducindo ritmos de danzas populares, especialmente galegas, ou unha melodía composta das notas que integran os acordes.

6.2.2 Contidos

REPENTIZACIÓN

- (*) Lectura á vista de partituras tanto de solista como de acompañante, nun nivel equivalente a 2º curso do instrumento de Grao Elemental, abarcando diferentes estilos, texturas (harmónica, contrapuntística, etc.), formas, incluso reducións de partituras vocais e instrumentais de escasa dificultade nas claves propias do acordeón.
- (*) Análise melódico-harmónico-rítmico, así como formal, de obras de similares características ás do punto anterior.
- Memorización da estrutura harmónica de fragmentos de similares características ás do punto anterior.
- Lectura de fragmentos a dúas ou tres voces en combinacións de claves.

TRANSPOSICIÓN

- Técnica tradicional do transporte: práctica dos transportes xa aprendidos, engadindo o de 3ª M e m, ascendente e descendente.
- Transporte harmónico a todas as tonalidades de fragmentos que conteñan a sucesión T-SD-D-T utilizando acordes triada e de 7ª con función de dominante en calquera inversión.
- Acompañamento á vista de pezas para transportar, atendendo aos puntos anteriores.
- Lectura de partituras con instrumentos transpositores en Si b a 2 e máis pentagramas.

CIFRADO

- (*) Realización de baixos que inclúan acordes triadas en 2ª inversión e acordes de 7ª (de dominante, diminuída e de sensible) en Estado Fundamental e inversións. A modulación diatónica e cromática a tons veciños.
- (*) Acompañamento á vista de pezas con baixo cifrado atendendo ao punto anterior.
- Realización do acompañamento dunha melodía con ritmo básico, a partir dun cifrado americano.

IMPROVISACIÓN

- Introducción a forma “Blues”
- (*) Improvisación de procesos cadenciais de mediana extensión e estruturas harmónicas básicas en Estado Fundamental e inversións atendendo ao patrón funcional T-SD-D-T, engadindo posteriormente fórmulas rítmicas simples en distintos compases introducindo ritmos de danzas populares, especialmente galegas, ou unha melodía composta das notas que integran os acordes.
- Improvisación, tendo en conta o anterior, de fragmentos de 4 e 8 compases e estruturas de “pregunta-resposta”.

6.2.3 **Avaliación**

Criterios de avaliación

REPENTIZACIÓN

- Repentizar con soltura unha partitura dun nivel de dificultade de 2º de acordeón de Grao Elemental como solista ou acompañante.

- Chegar a través da análise á estrutura harmónica interna dunha partitura sencilla para acordeón.
- Ler harmonicamente de forma correcta un fragmento curto para acordeón, previo análise da súa estrutura harmónica. Para chegar a esta lectura harmónica, o alumnado deberá aprender a eliminar na partitura todo aquilo que non sexa esencial dende o punto de vista desas estruturas.
- Ler de forma correcta e con soltura fragmentos a 2 ou 3 voces en combinacións de claves.

TRANSPOSICIÓN

- Transportar correctamente e con soltura empregando a técnica tradicional e por transposición harmónica de pezas propias do acordeón.
- Ler de forma correcta partituras con instrumentos transpositores en Si b a 2 e máis pentagramas.

CIFRADOS

- Realizar correctamente unha estrutura de 4 ou 8 compases, semicadencial, de cadencia auténtica, de cadencia plagal ou rota, empregando acordes triadas en Estado Fundamental e 1ª inversión.
- Realizar correctamente baixos cifrados de tipo harmónico, barroco ou americano dunha dificultade elemental, incluíndo acordes triadas en Estado Fundamental, 1ª e 2ª inversión, e acordes de 7ª con función de dominante segundo os contidos do curso.
- Acompañar con soltura pezas con baixo cifrado.

IMPROVISACIÓN

- Improvisar con soltura a partir de estruturas harmónicas estudadas durante o curso, de 8 compases, valorando a súa capacidade de combinación con patróns rítmicos diferentes, especialmente aqueles relacionados coa música popular galega.
- Realizar, cun ritmo básico, os acordes sinalados na partitura dunha canción de música lixeira, na que so aparezan a melodía e ol cifrado americano, que poderá ter acordes triadas e de 7^a.
- Realizar acompañamentos improvisados a melodías de distinto estilo, de tipo unitonal, ou modulantes a tonalidades veciñas, empregando acordes sobre os graos principais , acordes sobre os graos secundarios, o acorde de 7^a de Dominante, diminuída e de sensible.

Mínimos esixibles

Os contidos marcados con (*) no apartado 6.2.2., son considerados os contidos mínimos para superar o curso.

Procedementos e ferramentas de avaliación

A avaliación non é un criterio externo ó proceso educativo-formativo, senón un compoñente máis do mesmo. Pode entenderse coma un mecanismo de autoregulación do propio proceso, a través do cal:

- alumnado recoñece os seus avances e descubre erros.
- profesorado descubre os erros posibles dentro da súa programación de aula.

Posto que é un proceso complexo, necesítase un sistema de categorías. Así se fala de *avaliación de diagnóstico ou inicial, avaliación continua ou de progreso e avaliación de aproveitamento e de certificación de nivel*.

A **avaliación de diagnóstico ou inicial** debe permitir ó profesor coñecer a situación da que parte o alumnado, os seus coñecementos previos.

Esta avaliación inicial deberá ser realizada ó comezo de cada curso académico, dun modo exhaustivo, para saber o punto de partida, e ó inicio de cada Unidade Didáctica, para saber a asimilación do dado ata o momento.

A **avaliación continua ou de progreso**, acompañará a todo o proceso de aprendizaxe. Para levala a cabo pódense usar moitos procedementos: dende os máis clásicos exames periódicos, ata a observación da actitude de cada alumno e alumna.

Finalmente a **avaliación de aproveitamento e de certificación de nivel**, debe permitir avaliar en que medida conseguíronse os obxectivos propostos por parte do alumnado, e debe permitir a reflexión sobre a adecuación dos métodos de obtención dos obxectivos, ou sobre a pertinencia dos obxectivos mesmos.

A avaliación final debe levarse a cabo ó finalizar unha determinada fase de aprendizaxe: Unidade didáctica, bloque temático, nivel, etc.

Polo tanto, a avaliación reflectirase da seguinte maneira:

- **Traballo persoal diario:** motivación, interese, participación na clase, concentración, tendencia predominante,...
- **Traballos en grupo:** Traballo en cooperación cos demais: acepta e ofrece apoio; respecto cara as ideas dos demais,...

- **Actitudes cara a materia:** Curiosidade e creatividade; constancia e flexibilidade; reflexión sobre a súas ideas e actuacións, revisando, analizando e explicando.
- **Probas prácticas:** realización de todos os exercicios que traballan os contidos mínimos esixibles, demostrando a súa asimilación.

Os informes de cualificación faranse trimestralmente e resultan do conxunto dos apartados.

Criterios de cualificación

Criterios de cualificación

Os criterios de cualificación para a materia de repentización e acompañamento é o que segue:

A proba para valorar esta materia consistirá en 4 partes:

- ◆ Unha proba de lectura á vista do nivel apropiado.
- ◆ Unha proba de baixo cifrado do nivel adecuado.
- ◆ Unha proba de improvisación nos graos traballados.
- ◆ Unha análise harmónica dunha partitura adecuada ao nivel.

VALORACIÓN DA PROBA

A cualificación será:

- ◆ Lectura á vista: 30%
- ◆ Baixo cifrado: 30%
- ◆ Improvisación: 20%
- ◆ Análise harmónica dunha partitura: 20%

En cada un dos apartados será necesario obter un mínimo de 5 en cada proba.

A cualificación global da proba será unha puntuación de 1 a 10, e aplícanse os criterios de avaliación propios deste curso.

A calibración

Realizarase, ao menos, una proba anual de **calibración**, onde o profesorado da especialidade acordará previamente o funcionamento da proba, e será comunicado ao alumnado, coa antelación suficiente.

Segundo o artigo 2º das Ordes do 8 de febreiro de 2008 e do 11 de febreiro de 2008 polas que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música e danza, e nos puntos 1.5 e 1.6. da Circular 21/2008 e o proceso PR76CAL (Homoxeneización e calibración), os departamentos determinarán o tipo e partes da ou das probas, así como os valores de referencia asignados as mesmas.

Listaxe de cotexo

- Le á vista partituras tanto de solista como de acompañante, nun nivel equivalente a 2º curso do instrumento de Grao Elemental, abarcando diferentes estilos, texturas (harmónica, contrapuntística, etc.), formas, incluso reducións de partituras vocais e instrumentais de escasa dificultade nas claves propias do acordeón.
- Fai análises melódico-harmónico-rítmico, así como formais, de obras de similares características ás do punto anterior.

- Realiza baixos que inclúen acordes triadas en 2ª inversión e acordes de 7ª (de dominante, diminuída e de sensible) en Estado Fundamental e inversións.
- Fai acompañamentos á vista de pezas con baixo cifrado atendendo ao punto anterior.
- Improvisa procesos cadenciais de mediana extensión e estruturas harmónicas básicas en Estado Fundamental e inversións atendendo ao patrón funcional T-SD-D-T, con fórmulas rítmicas simples en distintos compases introducindo ritmos de danzas populares, especialmente galegas.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Os criterios a seguir para a concesión da ampliación de matrícula son os seguintes:

- O alumno/a deberá alcanzar todos os obxectivos do curso antes de finalizar o trimestre. Valorarase o trimestre no que se pretenda realizar a ampliación, tendo en conta o tempo que lle resta para conseguir acadar os obxectivos do seguinte curso.
- Consenso cos restantes profesores que lle imparten as demais materias do curso ao alumno/a que quere ampliar.

6.2.4 Medidas de recuperación

Estas medidas están destinados a aqueles alumnos/as que non alcancen os obxectivos mínimos coas técnicas e instrumentos ordinarios de avaliación previstos na presente programación.

Coa nova lei, LOE, establécese que o alumnado que obteña a avaliación negativa no mes de xuño, poderá presentarse á proba extraordinaria durante os cinco primeiros días hábiles de

setembro. O profesor seleccionará o material de traballo do alumno/a para realizar no verán de acordo aos contidos da proba, e en función das carencias detectadas.

Procedementos de recuperación ordinarios

Debido as características do estudo instrumental, estas actividades de recuperación non son viables ó longo do curso por tratarse dun traballo continuado.

Probas extraordinarias de setembro

Contidos da proba

Consistirá na realización de 4 exercicios teórico-prácticos:

- ◆ Unha proba de lectura á vista do nivel apropiado.
- ◆ Unha proba de baixo cifrado do nivel adecuado.
- ◆ Unha proba de improvisación nos graos traballados.
- ◆ Unha análise harmónica dunha partitura adecuada ao nivel.

Valoración da proba

A cualificación global da proba será unha puntuación de 1 a 10, e aplícanse os criterios de avaliación propios deste curso, así como o cadro de ponderación que aparece no apartado 6.2.3.

6.2.5 Recursos didácticos

- Pizarra: é un instrumento indispensable á hora de dar calquera explicación.
- Libros e partituras:: a maioría deles atópanse na Biblioteca do centro, de acceso tanto para o alumnado como para o profesor.

- Outro material escrito.
 - Ø Fotocopias de partituras, exercicios... elaborados polo profesor.
 - Ø Papel pautado.
- Material manipulable.
 - Ø Instrumentos:
 - Acordeóns:
 - o Os propios do alumnado
 - o Do centro:
 - v Borsini 42B Modelo convertor de botóns
 - v Pigini Modelo convertor de botóns
 - v Excelsior Modelo convertor 41 teclas.
 - Piano
 - Ø Atrís.
- Materiais audiovisuais:
 - Ø Vídeos e DVDs. CD, cadea musical.
 - Ø Ordenador.

6.3 Curso: 6º G.P.

6.3.1 Obxectivos

- . Ler á vista partituras tanto de solista como de acompañante, nun nivel equivalente a 3º curso do instrumento de Grao Elemental.

- Analizar melódica-harmónica-rítmicamente, así como formalmente, obras de similares características ás do punto anterior.
- Ler fragmentos a dúas, tres ou catro voces en combinacións de claves.
- Transportar a distancia de 4ª J.
- Transportar harmónicamente a todas as tonalidades fragmentos que conteñan calquera progresión harmónica modulante, utilizando acordes triadas e cuatriadas en Estado Fundamental e inversións.
- Acompañar á vista pezas para transportar, atendendo aos puntos anteriores.
- Ler partituras con instrumentos transpositores en la, re, fa, sol en dous ou máis pentagramas.
- Reducir cuartetos, obras camerísticas ou orquestais de dificultade media.
- Realizar baixos que inclúan acordes de 7ª sen función de dominante e de 9º de dominante en Estado Fundamental e inversións.
- Realizar, a partir dun cifrado americano, o acompañamento a unha melodía con ritmo básico que inclúa os acordes descritos ata o momento.
- Improvisar procesos cadenciais de mediana extensión e estruturas harmónicas básicas en Estado Fundamental e inversións utilizando acordes cuatriadas e con modulacións diatónicas e cromáticas, engadindo posteriormente fórmulas rítmicas simples en distintos compases introducindo ritmos clásicos, de jazz, lixeiros, danzas,...

6.3.2 Contidos

REPENTIZACIÓN

- (*) Lectura á vista de partituras tanto de solista como de acompañante, nun nivel equivalente a 3º curso do instrumento de Grao Elemental, abarcando diferentes estilos, texturas (harmónica, contrapuntística, etc.), formas, incluso reducións de partituras vocais e instrumentais de escasa dificultade nas claves propias do acordeón.
- (*) Análise melódico-harmónico-rítmico, así como formal, de obras de similares características ás do punto anterior.
- Memorización da estrutura harmónica de fragmentos de similares características ás do punto anterior.
- Lectura de fragmentos a dúas, tres ou catro voces en combinacións de claves.

TRANSPOSICIÓN

- Técnica tradicional do transporte: práctica dos transportes xa aprendidos, engadindo o de 4ª J.
- Transporte harmónico a todas as tonalidades de fragmentos que conteñan calquera progresión harmónica modulante, utilizando acordes triadas e cuatriadas en Estado Fundamental e inversións.
- Acompañamento á vista de pezas para transportar, atendendo aos puntos anteriores.
- Lectura de partituras con instrumentos transpositores en la, re, fa, sol en dous ou máis pentagramas.
- Redución de cuartetos, obras camerísticas ou orquestais de dificultade media.

CIFRADO

- (*) Realización de baixos que inclúan acordes de 7ª sen función de dominante e de 9° de dominante en Estado Fundamental e inversións. A modulación diatónica e cromática a outros tons, así como notas extrañas e acordes alterados.
- Acompañamento á vista de pezas con baixo cifrado atendendo ao punto anterior.
- Realización no acordeón, a partir dun cifrado americano, do acompañamento a unha melodía con ritmo básico que inclúa os acordes descritos ata o momento.

IMPROVISACIÓN

- (*) Improvisación de procesos cadenciais de mediana extensión e estruturas harmónicas básicas en Estado Fundamental e inversións utilizando acordes cuatriadas e con modulacions diatónicas e cromáticas, engadindo posteriormente fórmulas rítmicas simples en distintos compases introducindo ritmos clásicos, de jazz, lixeiros, danzas,...., ou unha melodía composta das notas que integran os acordes, con notas extrañas.
- Improvisación, tendo en conta o anterior, frases e estruturas binarias ou ternarias.
- Improvisación libre de pezas de estilos diversos (popular, música lixeira, jazz, etc.)

6.3.3 Avaliación

Criterios de avaliación

REPENTIZACIÓN

- Repentizar con soltura unha partitura dun nivel de dificultade de 3° de acordeón de Grao Elemental como solista ou acompañante.

- Chegar a través da análise á estrutura harmónica interna dunha partitura sencilla para acordeón do nivel de 3º de grao Elemental.
- Ler harmónicamente de forma correcta un fragmento curto para acordeón, previo análise da súa estrutura harmónica. Para chegar a esta lectura harmónica, o alumnado deberá eliminar na partitura todo aquilo que non sexa esencial dende o punto de vista desas estruturas.
- Ler de forma correcta e con soltura fragmentos a 2, 3 ou 4 voces en combinacións de claves.

TRANSPOSICIÓN

- Transportar correctamente e con soltura empregando a técnica tradicional e por transposición armónica de pezas propias do acordeón.
- Ler de forma correcta partituras con instrumentos transpositores en la, re, fa, sol en dous ou máis pentagramas.
- Reducir con soltura cuartetos, obras camerísticas ou orquestrais de dificultade media.

CIFRADOS

- Realizar correctamente unha estrutura de 4 ou 8 compases, semicadencial, de cadencia auténtica, de cadencia plagal ou rota, empregando acordes triadas, cuatriadas e 9ª de Dominante en Estado Fundamental e 1ª inversión con o sen modulación.
- Realizar correctamente baixos cifrados de tipo harmónico, barroco ou americano dunha dificultade elemental, incluíndo os acordes citados no punto anterior.
- Acompañar con soltura pezas con baixo cifrado.
- Engadir ritmos ao acompañamento dunha melodía con baixo americano.

IMPROVISACIÓN

- Improvisar con soltura a partir de estruturas harmónicas estudadas durante o curso, de 8 ou máis compases, binarias ou ternarias, valorando a súa capacidade de combinación con patróns rítmicos diferentes, especialmente aqueles relacionados coa música popular galega.
- Realizar, cun ritmo básico, os acordes sinalados na partitura dunha canción de música lixeira, na que so aparezan a melodía e ol cifrado americano, que poderá ter acordes triadas e de 7^a.
- Realizar acompañamentos improvisados a melodías de distinto estilo, de tipo unitonal, ou modulantes a tonalidades veciñas, empregando acordes triadas, cuatriadas e modulacións diatónicas e cromáticas.

Mínimos esixibles

Os contidos marcados con (*) no apartado 6.3.2., son considerados os contidos mínimos para superar o curso.

Procedementos e ferramentas de avaliación

A avaliación non é un criterio externo ó proceso educativo-formativo, senón un compoñente máis do mesmo. Pode entenderse coma un mecanismo de autoregulación do propio proceso, a través do cal:

- alumnado recoñece os seus avances e descubre erros.
- profesorado descubre os erros posibles dentro da súa programación de aula.

Posto que é un proceso complexo, necesítase un sistema de categorías. Así se fala de *avaliación de diagnóstico ou inicial, avaliación continua ou de progreso e avaliación de aproveitamento e de certificación de nivel*.

A **avaliación de diagnóstico ou inicial** debe permitir ó profesor coñecer a situación da que parte o alumnado, os seus coñecementos previos.

Esta avaliación inicial deberá ser realizada ó comezo de cada curso académico, dun modo exhaustivo, para saber o punto de partida, e ó inicio de cada Unidade Didáctica, para saber a asimilación do dado ata o momento.

A **avaliación continua ou de progreso**, acompañará a todo o proceso de aprendizaxe. Para levala a cabo pódense usar moitos procedementos: dende os máis clásicos exames periódicos, ata a observación da actitude de cada alumno e alumna.

Finalmente a **avaliación de aproveitamento e de certificación de nivel**, debe permitir avaliar en que medida conseguíronse os obxectivos propostos por parte do alumnado, e debe permitir a reflexión sobre a adecuación dos métodos de obtención dos obxectivos, ou sobre a pertinencia dos obxectivos mesmos.

A avaliación final debe levarse a cabo ó finalizar unha determinada fase de aprendizaxe: Unidade didáctica, bloque temático, nivel, etc.

Polo tanto, a avaliación reflectirase da seguinte maneira:

- **Traballo persoal diario:** motivación, interese, participación na clase, concentración, tendencia predominante,...
- **Traballos en grupo:** Traballo en cooperación cos demais: acepta e ofrece apoio; respecto cara as ideas dos demais,...

- **Actitudes cara a materia:** Curiosidade e creatividade; constancia e flexibilidade; reflexión sobre a súas ideas e actuacións, revisando, analizando e explicando.
- **Probas prácticas:** realización de todos os exercicios que traballan os contidos mínimos esixibles, demostrando a súa asimilación.

Os informes de cualificación faranse trimestralmente e resultan do conxunto dos apartados.

Criterios de cualificación

Criterios de cualificación

Os criterios de cualificación para a materia de repentización e acompañamento é o que segue:

A proba para valorar esta materia consistirá en 4 partes:

- ◆ Unha proba de lectura á vista do nivel apropiado.
- ◆ Unha proba de baixo cifrado do nivel adecuado.
- ◆ Unha proba de improvisación nos graos traballados.
- ◆ Unha análise harmónica dunha partitura adecuada ao nivel.

VALORACIÓN DA PROBA

A cualificación será:

- ◆ Lectura á vista: 30%
- ◆ Baixo cifrado: 30%
- ◆ Improvisación: 20%
- ◆ Análise harmónica dunha partitura: 20%

En cada un dos apartados será necesario obter un mínimo de 5 en cada proba.

A cualificación global da proba será unha puntuación de 1 a 10, e aplícanse os criterios de avaliación propios deste curso.

A calibración

Realizarase, ao menos, una proba anual de **calibración**, onde o profesorado da especialidade acordará previamente o funcionamento da proba, e será comunicado ao alumnado, coa antelación suficiente.

Segundo o artigo 2º das Ordes do 8 de febreiro de 2008 e do 11 de febreiro de 2008 polas que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música e danza, e nos puntos 1.5 e 1.6. da Circular 21/2008 e o proceso PR76CAL (Homoxeneización e calibración), os departamentos determinarán o tipo e partes da ou das probas, así como os valores de referencia asignados as mesmas.

Listaxe de cotexo

- Le á vista partituras tanto de solista como de acompañante, nun nivel equivalente a 3º curso do instrumento de Grao Elemental, abarcando diferentes estilos, texturas (harmónica, contrapuntística, etc.), formas, incluso reducións de partituras vocais e instrumentais de escasa dificultade nas claves propias do acordeón.
- Fai análises melódico-harmónico-rítmico, así como formais de obras de similares características ás do punto anterior.

- Realiza baixos que inclúen acordes de 7ª sen función de dominante e de 9° de dominante en Estado Fundamental e inversións. Emprega a modulación diatónica e cromática a outros tons, así como notas extrañas e acordes alterados.
- Improvisa procesos cadenciais de mediana extensión e estruturas harmónicas básicas en Estado Fundamental e inversións utilizando acordes cuatriadas e con modulacións diatónicas e cromáticas, con fórmulas rítmicas simples en distintos compases introducindo ritmos clásicos, de jazz, lixeiros, danzas, etc.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Os criterios a seguir para a concesión da ampliación de matrícula son os seguintes:

- O alumno/a deberá alcanzar todos os obxectivos do curso antes de finalizar o trimestre. Valorarase o trimestre no que se pretenda realizar a ampliación, tendo en conta o tempo que lle resta para conseguir acadar os obxectivos do seguinte curso.
- Consenso cos restantes profesores que lle imparten as demais materias do curso ao alumno/a que quere ampliar.

6.3.4 Medidas de recuperación

Estas medidas están destinados a aqueles alumnos/as que non alcancen os obxectivos mínimos coas técnicas e instrumentos ordinarios de avaliación previstos na presente programación.

Coa nova lei, LOE, establécese que o alumnado que obteña a avaliación negativa no mes de xuño, poderá presentarse á proba extraordinaria durante os cinco primeiros días hábiles de

setembro. O profesor seleccionará o material de traballo do alumno/a para realizar no verán de acordo aos contidos da proba, e en función das carencias detectadas.

Procedementos de recuperación ordinarios

Debido as características do estudo instrumental, estas actividades de recuperación non son viables ó longo do curso por tratarse dun traballo continuado.

Probas extraordinarias de setembro

Contidos da proba

Consistirá na realización de 4 exercicios teórico-prácticos:

- ◆ Unha proba de lectura á vista do nivel apropiado.
- ◆ Unha proba de baixo cifrado do nivel adecuado.
- ◆ Unha proba de improvisación nos graos traballados.
- ◆ Unha análise harmónica dunha partitura adecuada ao nivel.

Valoración da proba

A cualificación global da proba será unha puntuación de 1 a 10, e aplícanse os criterios de avaliación propios deste curso, así como o cadro de ponderación que aparece no apartado

6.3.3.

6.3.5 Recursos didácticos

- Pizarra: é un instrumento indispensable á hora de dar calquera explicación.
- Libros e partituras:: a maioría deles atópanse na Biblioteca do centro, de acceso tanto para o alumnado como para o profesor.

- Outro material escrito.
 - Ø Fotocopias de partituras, exercicios... elaborados polo profesor.
 - Ø Papel pautado.
- Material manipulable.
 - Ø Instrumentos:
 - Acordeóns:
 - o Os propios do alumnado
 - o Do centro:
 - v Borsini 42B Modelo convertor de botóns
 - v Pigini Modelo convertor de botóns
 - v Excelsior Modelo convertor 41 teclas.
 - Piano
- Ø Atrís.
- Materiais audiovisuais:
 - Ø Vídeos e DVDs. CD, cadea musical.
 - Ø Ordenador.

7. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

As actividades de autoevaluación do profesorado e da programación fan referencia a valoración por parte do profesorado do traballo realizado por un mesmo e do desenvolvemento da programación ata agora redactada, tendo en conta se se cumpren as expectativas en canto obxectivos e contidos, e a secuenciación dos mesmos, así como os

das actividades realizadas ó longo do curso. Para poder comprobar este funcionamento podemos realizar, ó finalizar cada trimestre ou ó finalizar o curso, un cuestionario onde se inclúan todos os aspectos a ter en conta. Podería ser o seguinte (a modo orientativo):

PROGRAMACIÓN	SI	NON
Considero que a programación prevista levouse a cabo?	☐	☐
Tiña previstas as dificultades coas que me atopei?	☐	☐
Para cursos seguintes, hai que engadir novas actividades ou variar a secuenciación das mesmas?	☐	☐
As actividades adáptanse a tipoloxía do alumando?	☐	☐
Con esta programación, contribúese ó desenvolvemento das competencias básicas e os elementos transversais?	☐	☐
Cumpríronse os obxectivos, contidos e criterios de avaliación redactados nesta programación?	☐	☐
Con esta programación, contribúese á educación en valores?	☐	☐

PROFESORADO	SI	NON
Á hora de desenvolver as clases, tiven en conta as características do alumnado?	☐	☐
O desenvolvemento das clases, facilitou a participación do alumnado?	☐	☐
Motiveinos suficientemente?	☐	☐
Preparei suficientemente as miñas clases?	☐	☐
Organiceinas reflexivamente?	☐	☐
Realicei un seguimento de cada alumno/a como titor?	☐	☐

CAMBIOS A REALIZAR	

8. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

Para avaliar o funcionamento do departamento, ao final do curso realizarase unha autoevaluación do mesmo seguindo o seguinte cadro:

DEPARTAMENTO	SI	NON
Fixéronse as correspondentes revisións da programación?	☐	☐
Levou a cabo unha reunión de departamento cada mes?	☐	☐
Programáronse actividades variadas e adecuadas ao alumnado?	☐	☐
Realizáronse as actividades programadas?	☐	☐
A relación entre os distintos membros do departamento foi de respecto e entendemento?	☐	☐
Hai que destacar a implicación de todos os membros no desenvolvemento do curso?	☐	☐
Toda a documentación está correcta e actualizada?	☐	☐

9. ANEXOS

9.1 Probas de acceso a outros cursos

PROBA DE ACCESO A 5º G.P.

CONTIDOS DA PROBA

Consistirá na realización de 4 exercicios teórico-prácticos:

- ◆ Unha proba de lectura á vista do nivel apropiado.
- ◆ Unha proba de baixo cifrado do nivel adecuado.
- ◆ Unha proba de improvisación nos graos traballados.
- ◆ Unha análise harmónica dunha partitura adecuada ao nivel.

VALORACIÓN DA PROBA

A cualificación global da proba será unha puntuación de 1 a 10; esta puntuación fará media (co valor dun 60%) coa nota acadada na proba de Linguaxe Musical, a de Harmonía, a de Conxunto, a de Informática (cun 40%), e facéndose dita ponderación se ambas notas son superiores a 5.

A proba será xulgada por un tribunal integrado por un profesor de cada unha das materias teórico-prácticas e dous profesores, un da especialidade e outro elixido pola xefatura.

O conservatorio publicará convenientemente nos taboleiros informativos as diferentes convocatorias (día, hora, tribunal, etc.) dos aspirantes que deban efectuar a proba.

Unha vez rematada a proba de acceso se levantará a correspondente acta por tribunal, asinada por tódolos membros do mesmo. A dirección do centro procederá , en reunión conxunta cos presidentes dos tribunais, á adxudicación das prazas ofertadas entre aqueles aspirantes que obtiveran un mínimo de cinco puntos na proba. A dirección do centro publicará os listados correspondentes dos aspirantes ordenados por especialidade e puntuación. A adxudicación de prazas non será firme en tanto non se formalice a matrícula.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

REPENTIZACIÓN

- Repentizar con soltura unha partitura dun nivel de dificultade de 2º de acordeón de Grao Elemental como solista ou acompañante.
- Chegar a través do análise á estrutura harmónica interna dunha partitura sinxela para acordeón.
- Ler harmonicamente de forma correcta un fragmento corto para acordeón, previo análise da súa estrutura harmónica. Para chegar a esta lectura harmónica, o alumnado deberá aprender a eliminar na partitura todo aquilo que non sexa esencial dende o punto de vista desas estruturas.
- Ler de forma correcta e con soltura fragmentos a 2 voces en combinacións de claves.

TRANSPOSICIÓN

- Transportar correctamente e con soltura empregando a técnica tradicional e por transposición harmónica de pezas propias do acordeón.

- CIFRADOS
- Realizar correctamente unha estrutura de 4 ou 8 compases, semicadencial, de cadencia auténtica, de cadencia plagal ou rota, empregando acordes triadas en Estado Fundamental e 1ª inversión.
- Realizar correctamente baixos cifrados de tipo harmónico, barroco ou americano dunha dificultade elemental, incluíndo acordes triadas en Estado Fundamental e 1ª inversión.
- Acompañar con soltura pezas con baixo cifrado.

IMPROVISACIÓN

- Improvisar con soltura a partir de estruturas harmónicas de 4 ou 8 compases, formadas polas tres funcións principais (SD, D, T) utilizando diferentes formulacións rítmicas.
- Superpoñer correctamente a unha estrutura harmónica de 4 ou 8 compases dunha estrutura melódica de acordo cos principios xerais de pregunta- resposta.
- Realizar, cun ritmo básico, dos acordes sinalados na partitura dunha canción de música lixeira, na que so aparezan a melodía e ol cifrado americano.

Realizar acompañamentos improvisados a melodías de distinto estilo, empregando acordes sobre os graos principais SD-D-T.

CRITERIOS DE PONDERACIÓN

A cualificación será:

- ◆ Lectura á vista: 30%
- ◆ Baixo cifrado: 30%

- ◆ Improvisación: 20%
- ◆ Análise harmónica dunha partitura: 20%

En cada un dos apartados será necesario obter un mínimo de 5 en cada proba.

A cualificación global da proba será unha puntuación de 1 a 10, e aplícanse os criterios de avaliación propios deste curso.

PROBA DE ACCESO A 6º G.P.

CONTIDOS DA PROBA

Consistirá na realización de 4 exercicios teórico-prácticos:

- ◆ Unha proba de lectura á vista do nivel apropiado.
- ◆ Unha proba de baixo cifrado do nivel adecuado.
- ◆ Unha proba de improvisación nos graos traballados.
- ◆ Unha análise harmónica dunha partitura adecuada ao nivel.

VALORACIÓN DA PROBA

A cualificación global da proba será unha puntuación de 1 a 10; esta puntuación fará media (co valor dun 60%) coa nota acadada na proba de Linguaxe Musical, a de Harmonía, a de Conxunto, a de Informática, a de Historia da Música, a de Acompañamento (cun 40%), e facéndose dita ponderación se ambas notas son superiores a 5.

A proba será xulgada por un tribunal integrado por un profesor de cada unha das materias teórico-prácticas e dous profesores, un da especialidade e outro elixido pola xefatura.

O conservatorio publicará convenientemente nos taboleiros informativos as diferentes convocatorias (día, hora, tribunal, etc.) dos aspirantes que deban efectuar a proba.

Unha vez rematada a proba de acceso se levantará a correspondente acta por tribunal, asinada por tódolos membros do mesmo. A dirección do centro procederá , en reunión conxunta cos presidentes dos tribunais, á adxudicación das prazas ofertadas entre aqueles aspirantes que obtiveran un mínimo de cinco puntos na proba. A dirección do centro publicará os listados correspondentes dos aspirantes ordenados por especialidade e puntuación. A adxudicación de prazas non será firme en tanto non se formalice a matrícula.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

REPENTIZACIÓN

- Repentizar con soltura unha partitura dun nivel de dificultade de 3º de acordeón de Grao Elemental como solista ou acompañante.
- Chegar a través da análise á estrutura harmónica interna dunha partitura sencilla para acordeón.
- Ler harmonicamente de forma correcta un fragmento curto para acordeón, previo análise da súa estrutura harmónica. Para chegar a esta lectura harmónica, o alumnado deberá aprender a eliminar na partitura todo aquilo que non sexa esencial dende o punto de vista desas estruturas.
- Ler de forma correcta e con soltura fragmentos a 2 ou 3 voces en combinacións de claves.

TRANSPOSICIÓN

- Transportar correctamente e con soltura empregando a técnica tradicional e por transposición harmónica de pezas propias do acordeón.
- Ler de forma correcta partituras con instrumentos transpositores en Si b a 2 e máis pentagramas.

CIFRADOS

- Realizar correctamente unha estrutura de 4 ou 8 compases, semicadencial, de cadencia auténtica, de cadencia plagal ou rota, empregando acordes triadas en Estado Fundamental e 1ª inversión.
- Realizar correctamente baixos cifrados de tipo harmónico, barroco ou americano dunha dificultade elemental, incluíndo acordes triadas en Estado Fundamental, 1ª e 2ª inversión, e acordes de 7ª con función de dominante segundo os contidos do curso.
- Acompañar con soltura pezas con baixo cifrado.

IMPROVISACIÓN

- Improvisar con soltura a partir de estruturas harmónicas estudadas durante o curso, de 8 compases, valorando a súa capacidade de combinación con patróns rítmicos diferentes, especialmente aqueles relacionados coa música popular galega.
- Realizar, cun ritmo básico, os acordes sinalados na partitura dunha canción de música lixeira, na que so aparezan a melodía e ol cifrado americano, que poderá ter acordes triadas e de 7ª.
- Realizar acompañamentos improvisados a melodías de distinto estilo, de tipo unitonal, ou modulantes a tonalidades veciñas, empregando acordes sobre os graos principais ,

acordes sobre os graos secundarios, o acorde de 7^a de Dominante, diminuída e de sensible.

CRITERIOS DE PONDERACIÓN

A cualificación será:

- ◆ Lectura á vista: 30%
- ◆ Baixo cifrado: 30%
- ◆ Improvisación: 20%
- ◆ Análise harmónica dunha partitura: 20%

En cada un dos apartados será necesario obter un mínimo de 5 en cada proba.

A cualificación global da proba será unha puntuación de 1 a 10, e aplícanse os criterios de avaliación propios deste curso.